

Programansvarlig, (ide, opplegg, regi og manus):
Renie K. Thorleifsson
23049363/92898272

Research:
Renie K. Thorleifsson
Ståle Hansen
Lars Karelius Noer

Tittel:
”Svindleren og hans menn”

Publisert:
Brennpunkt 27.10-2005 kl 20:25

Redaksjon:
”Brennpunkt” NRK
OFFA- Fakta avdelingen
Bj.Stjerne Bjørnsonsplass 1
0340 Oslo
23049000

Metoderapport for dokumentaren ”Svindleren og hans menn”

Bakgrunn

I 2002 laget jeg en dokumentar om konkursryttere i Norge i samarbeid med researcher Ragnar Sagdahl - ”Konkursrytternes paradisi” .

Den dokumenterte at politiet ikke etterforsket flere av de store og kriminelle konkursrytterne i landet . Dette til tross for at et stort antall borrapporter kunne dokumentere mange og grove lovbrudd. Fylkesskattekontorene kunne også dokumentere moms- og skattesvindler i de samme boene. Og i tillegg fikk advokatene hundretusenvis av kroner via justisdepartementet for å jobbe videre med dokumentasjonen av de kriminelle konkursene.

Ingen av anmeldelsene fra hverken bostyre eller det offentlige førte til etterforskning fra politiets side.

Som et ledd i dokumentaren hadde Brennpunkt-redaksjonen utført en større spørreundersøkelse blandt landets advokater. Den avslørte ikke bare mangel på etterforskning av grove lovbrudd på over 100 millioner kroner - men også at landets advokater ikke hadde tiltro til politiet. Og i tillegg kunne vi vise at Norge var og er et paradisi for de kriminelle konkursrytterne .

En av konkursrytterne vi fokuserte på i dokumentaren, var en mann ved navn Mark Sten Hansen. Programmet avslørte hvordan han brukte kredittverdige selskaper til å svindle moms og stjele byggevarer, mobiler, leasede biler, anleggsutstyr osv . Vi dokumenterte også at han kjøpte navn og identitet fra personer fra det kriminelle miljøet både i Sverige og Norge. Såkalte frontere, som ved sitt navnetrekk var med på å skjule hvem som egentlig var de ansvarlige i selskapene. Vi fulgte konkursrytteren Mark Sten Hansen og hans medhjelpere til Spania. Der fant vi ham i den norske kolonien i Alfas Del Pi – Alicante , hvor han hadde startet opp med eiendomsprosjekter og hvor han hadde etablert seg.

I programmet sa justisminister Einar Dørums at han skulle sette i gang tiltak mot denne kriminaliteten og at konkursrytterne skulle stoppes.

Se vedlegg 1:

” Metoderapport Konkursrytternes paradiset ”

Se vedlegg 2:

Programmet ”Konkursrytternes paradiset ”

I mars/april 2005 gjorde jeg litt research omkring en del tips Brennpunkt har fått om ”svart arbeid ”, slavekontrakter og utnyttelse av østeuropeisk arbeidskraft. En av kildene jeg snakket med sa i en bisetning at en av dem som formidler ”polakker” på anleggene i Oslo het Mark Hansen.

Jeg noterer meg informasjonen, men kan ikke tro helt at det kan være samme mann som vi tidligere hadde avslørt som konkursrytter. Det siste jeg hadde hørt om ham, var at han drev sin kriminelle virksomhet fra Spania. Etter programmet i 2002 , og justisminister Dørums klare lovnad om at han ville aksjonere mot slike konkursryttere, var jeg sikker på at politiet for lengst hadde tatt Mark Sten Hansen.

Jeg fortsatte å jobbe med temaet ”ulovelig østeuropeisk arbeidskraft” og tok telefoner til en del advokater som arbeider med konkurser.

Resultatet var overraskende . Det viser seg at flere av advokatene har booppgjør som er nøyaktig like de konkursene som Mark Sten Hansen har regi på og som vi avslørte i ”Konkursrytternes paradiset”. Hovedpersonene i selskapene er nye navn men også disse personene kommer fra kriminelle miljøer i Sverige, Norge og Danmark. Borapportene antyder også at det har foregått kredittsvindel av byggevarer, mobiltelefoner og anleggsmaskiner, og flere av advokatene mener også å kunne dokumentere momssvindel.

Flere av advokatene har anmeldt de ansvarlige selskapene til politiet. Men ingen av anmeldelsene er etterforsket . Da jeg etter en tid får kontakt med advokat Bodil Strøm er jeg helt sikker på at det er ”vår ” Mark Sten Hansen som fortsatt er aktiv .

Advokat Strøm har et bo for et selskap som heter ” Trivsel og Miljø”. Hun har klart å få tak i den personen som er oppført som daglig leder og aksjonær – en svensk person ved navn Christer Torbjørn Normann. Han forteller i samtaler med Strøm at han er ”uskyldig”. Det er egentlig en person ved navn Mark S Hansen som sier hva han og de andre skal gjøre ! Det fins endel papirer som er underskrevet av Hansen i booppgjøret. Og den underskriften kjenner jeg igjen.

Jeg tar kontakt med kreditorene i selskapet ”Trivsel og miljø” og får dem til å beskrive hvordan personene som har hentet /stjålet varene ser ut. En av personene de beskriver er Mark Sten Hansen. Alt stemmer - også dialekten .

Arbeidet med ”Svindleren og hans menn”

Etter å ha framlagt den nye researchen for ledelsen i Brennpunkt, blir det bestemt at vi skal sette fokus på Mark Sten Hansen (heretter bare kalt MSH) og hans kriminelle virksomhet. Vi vurderte at sakens innhold og avsløringer var så grovt at dette er viktig å få dokumentert. Også med tanke på at hverken Justisminister Dørum eller politiet har gjort noe for å stoppe dette kriminelle miljøet. Det er snarere slik at det kriminelle nettverket nettopp har kunnet vokse p.g. a påtalemyndighetenes unnfallenhet.

Ingen har stoppet dem, ingen som har myndighet til å gjøre noe har løftet en finger. Dermed er arbeidet til advokater og bostyrere i realiteten bortkastet. Også flere hundre tusen av ekstramidler fra justisdepartementet som ble brukt av advokatene for å avsløre lovbrudd i konkurssakene er bortkastet. For så lenge ikke politiet gjør noe så kan MSH og alle hans svindelforetak i millionklassen fortsette. Og kreditorer og bedrifter som blir frastjålet varer for millioner, må bare stå å se på at MSH og hans menn fortsetter sin kriminelle virksomhet.

Jeg hadde nå nok fakta til å vite at MSH var i Norge og egentlig aldri hadde sluttet med sin kriminelle virksomhet. Jeg visste også at han hadde bygget opp et stort nettverk innen bygg og anlegg i Norge og at det ble svindlet for titalls millioner. Jeg visste også at i alle disse årene hadde politiet ikke prioritert å etterforske ham til tross for at det fortsatte å komme inn anmeldelser på konkurser og svindel fra advokater rundt om i landet. Konkursen som hadde helt lik oppskrift som alle de andre og som med litt arbeid kunne dokumentere at det var utført av samme mann – nemlig MSH.

Dette var målsetningen i premissdokumentet i april 2005 :

I dette programmet skal vi vise og dokumentere at et stort nettverk av svindlere i mange år har klart å tappe kreditorer både private og offentlige –små og store – for enorme beløp. Beregninger som røflig er gjort til nå nærmer seg opp mot 100 mill kr. Politiets fravær og mangel på etterforskning fører til at disse folkene kan fortsette og bli større og større.

Konkursrytterne har intet å frykte. Vi skal også dokumentere hvordan de skriver falske fakturaer mellom selskapene , hvitvasker penger og krever moms tilbake på tjenester som aldri har funnet sted. Vi skal avsløre nettverket, selskaper ,navn og hvordan de jobber.

Målet er å både avsløre det høyst levende nettverket og hovedmannen – Mark Sten Hansen. Han er edderkoppa i et stort nettverk av håndverkere fra Norge, Sverige og Danmark.

- Innsamling av borapporter .

Nå var vi tre personer som jobbet med saken med en arbeidsfordeling hvor programansvarlig jobbet 100 % og de to andre 50%.

Vi tok nå kontakt med et stort antall advokater over hele landet, som jobber med konkurser. Vi bruker navnelisten fra "Konkursrytternes paradiset" (se vedlagt metoderapport ,vedlegg 1)

Vi brukte mye tid på å få direkte kontakt med og informasjon fra advokatene. Dette for å høre deres observasjoner, detaljer og opplevelser i arbeidet med borapportene. Dette gjorde også at de sendte oss viktige notater og oppdagelser som de selv har gjort seg og som ikke minst ikke er med i de ferdigskrevne borapportene. Slik får vi inn mange nye borapporter som knytter seg til konkurssvindler av samme mønster som det vi vet MSH er involvert i.

Dette arbeidet er vesentlig fordi vi vet at det ikke er noe samlet sentralt register av konkursgjengangere. For å avsløre at det er MSH som er aktiv i flere landsdeler, er vi tvunget til å ringe rundt til hver enkelt advokat. Slik får vi også informasjon om at det er konkurssaker både i Florø, Ålesund, Harstad og Tromsø som er identiske med mange andre saker knyttet til MSH .

- Første møte med politiet april 2005

Da vi første gang kontaktet politiet i Oslo ved finans- og miljøavdelingen , fikk vi bekreftet at politiet har mottatt flere anmeldelser på konkursrytterne. De bekrefter også at de ikke har prioritert disse sakene ved å igangsette noen etterforskning. De bekrefter også at anmeldelsen ikke bare kommer fra advokater og booppgjør, men også fra kreditorer, fylkeskattekontor og privatpersoner.

- Kartlegging

Vi systematiserte nå all den informasjonen vi hadde innhentet. Vi ønsker å finne ut mest mulig om nettverket, metodene, hvilke varer som er stjålet, om det er noe mønster og ikke minst se om vi kan klare å finne ut hvor de impliserte er i dag. Vi førte derfor inn i spesial-skjemaer (sosiogrammer) all den informasjonen vi hadde. Vi tok så for oss alle fellesnevnerne for datoer, adresser, personer, alder, banker og bankkontoer, biler, familie og vennskapsbånd, oppvekststeder, varer, svindlere bedrifter, kreditorer, telefonnummer og yrker . (Dun & Bradstreet, Bizweb, Brønnøysund, folkeregisteret, båtregister, eiendomsregister, ekteskapsavtaler med mer).

Vi systematiserte også hvor i landet selskapene hadde tilhold, hvilke foretak de hadde vært, og hva de forskjellige selskapene var brukt til . Vi laget også et historisk sosiogram hvor vi fikk frem hvem som hadde startet selskapene, hvem de var solgt til og hvilke personer som hadde vært involvert .

Vi innhentet så all tilgjengelig informasjon om alle personer som dukket opp, alt fra fødselsnummer til fødeby og inntekt.

Vi klarte også å få frem om visse personer tidligere var straffedømt.

Etter hvert ble dette talende dokumenter. Vi fikk frem enkeltpersoner som gikk igjen. Det kom også tydelig frem hvem som nå ikke var ”aktive” og hvem som var bakmenn i det kriminelle nettverket. Vi kunne også skille ut hvilke personer som denne gang var brukt og betalt som ”fronter”. Dette er personer som for en viss pengesum, vanligvis ca 10.000 kroner, selger navn og fødselsnummer for å stå registrert i Brønnøysund som selskapenes eiere og daglig leder. I realiteten vet de ikke noe om hva selskapene driver med, men de er viktige i spillet om å skjule spor tilbake til hovedmennene. Hovedmennene er også avhengige av deres navnetrekk for å kunne fortsette med å etablere/kjøre nye selskaper og få kreditt.

Vi valgte å ikke ta kontakt med ”fronterne” denne gangen da vi visste av erfaring fra programmet i 2002 at de er blindspor når det gjelder å avsløre den pågående svindelen.

Mønsteret som avtegnet seg viste tydelig at MSH er meget aktiv. Vi fikk en rekke treff på ham og vi kunne også dokumentere at hans kriminelle virksomhet har vokst betraktelig siden vi avslørte ham i 2002. Vi kunne også dokumentere at han har fått inn en del nye folk, at han jobber tett med barndomsvenner fra Tromsø, at mange av selskapene har samme adresse, samme telefon eller samme faksnummer – at nye selskaper er registrert andre steder i landet med telefonnummer eller adresse i Oslo. Vi kunne se at mye av det tyvegods som forsvinner i Oslo dukker opp som varer i andre selskaper. Dette var varer som mobiltelefon og datautstyr.

Ved å samle alle krav i boene som er registrert får vi også et nærmere anslag på hvor store beløp det er snakk om bare på tyveri-siden. Kredittsvindel for byggevarer alene kom fort opp i beløp på nærmere 20 millioner kroner.

Vi kontaktet også så mange kreditorer som mulig. Vi fant navnene deres i booppgjørene. Gjennom deres fortellinger og beskrivelser får vi igjen bekreftet at det er MSH og hans folk som personlig har kvittert ut og hentet byggevarer og anleggsmaskiner.

Slik finner vi direkte spor etter MSH og hans menn. Kreditorne er fortvilet. Det handler om store beløp. Og de selv har ikke gjort annet enn å stole på de kredittopplysninger som de har fått om selskapene om bestiller varer. Det er nemlig helt vanlig at bygg og anleggsselskaper kjøper sine varer på kreditt. Etterhvert bekrefter også alle samtaler med kreditorer at de navn og personer som vi har sirklet inn via vår systematisering av informasjoner stemmer overens med de personer som har bestilt og mottatt varer. Samtidig blir det tydelig at det er snakk om at MSH og hans menn har benyttet nærmere 15- 20 selskaper siden 2002.

Vi oppsøker også fysisk alle adresser som vi har funnet både på selskaper og personer. Vi får en kollega på distriktskontoret i Tromsø til å sjekke ut adresser og selskaper registrert i området. Vi snakker med utleiery, får se leiekontrakter, tar kontakt med nabokontorene til der hvor firmaene til MSH har vært. Vi viser bilder av MSH og noen av de andre som vi har foto av. Dette gjør at vi får flere treff på MSH og vi kan notere oss i hvilke periode han jobbet her og ikke minst når de så ham sist.

Vi har nå kartlagt både personer og steder og ikke minst vet vi nå også hvordan de jobber i det kriminelle nettverket:

- Alle adressene vi finner i Oslo, er på østkanten og ikke så langt fra hverandre .
- De bruker et selskap i kun ca 8 - 10 mnd før de lar det gå konkurs.
- De skifter kontoradresser kjapt, ofte kun etter 6 mnd.
- De betaler som oftest kontorleie.
- MSH er av alle omtalt som vennlig, hyggelig og troverdig.
- Alle de aktive personene er håndverkere – men er oppført med lav inntekt eller ikke registrert i det hele tatt.
- Flere av dem har ikke fast bostedsadresse.
- Alle har kontantkort – og ikke mobilnummer registrert på adresse.
- Flere av hans folk er fra hans vennekrets fra hjemstedet Gratangen eller fra Sverige.
- De svindler mest bygg og anleggsvarer.
- De svindler både enkeltmannsforetak og store byggvarekjeder.
- De må ha masse oppdrag i bygg- og anleggsbransjen.
- De driver hele virksomheten ”svart”.
- Over 10 anmeldelser levert inn til politiet bare i Oslo.
- Politiet gjør lite eller ingenting.
- De ”omsetter ” for beløp opp mot 50 millioner.
- De omsetter tyvegods/heleri.
- Det er et effektivt, veldrevet og stort kriminelt nettverk med hovedsete i Oslo.
- Det var også indikasjoner på bruk av falske fakturaer / hvitvasking av penger, skatteunndragelse og ulovlig momsrefusjon.

Når det gjelder å svindle bedrifter og få ut varer på kreditt så har de følgende oppskrift:

- Firmaet de benytter må gi positiv respons hos kredittopplysningsbyråene.
- De henvender seg enten muntlig og/eller skriftlig til aktuelle bedrifter med søknad om kreditt.
- Kredittsøknaden kontrolleres hos bedriftene og får OK med en limit som varierer fra 10.000 til 100.000.
- Med fullmakt fra selskapets ”daglige leder” eller ”styreformann” bestiller de varer for enten levering på en avtalt adresse eller egen henting.
- De stresser leverandøren når leveringstidspunktet nærmer seg, og av og til avtales endringer som innebærer at varene hentes hos leverandøren.
- Varene kvitteres ut med bruk av både rett og falskt navn.
- Varene bestilles og leveres/hentes så i tett rekkefølge, også slik at avtalt kredittlimit overskrides. Dette er mulig fordi det er systemforsinkelser hos leverandørene.
- Leverandørene fakturerer normalt leveransene etter ca. 14 dagers kreditt-tid. Betalingsfrist er både 14 dager og 30 dager. Da går det normalt henimot en måned før bedriftene vurderer å stenge kreditten, men normalt skjer det ikke noe før det har gått 3 måneder (inkasso osv). Og

når bedriftene så velger å ta affære så har personer og selskap forsvunnet og like etter er det konkurs Og de oppdager da at de er en av mange som er lurt.

- Felles for alle personer involvert i disse bedrageriene er at de er veldig hyggelige mennesker når de henter varene . Alt er bare positivt. Alle forteller om at de har full tillit til dem og at de ikke har noen mistanke om svindel. Spesielt forteller de at MSH er en utrolig sjarmerende, hyggelig og tiltalende person.

Møte med kilder.

Så langt i researchen har vi ikke truffet på MSH. Hver gang vi oppsøker adresser og steder vi håper på å treffe ham og hans folk – så er vi er alltid litt for sene. Og de selskapene vi har navn på, er enten konkurs eller på vei til å bli det.

Vi har nå så mye informasjon om MSH og hans aktiviteter at vi mener vi kan gå mer direkte ut i miljøet uten at det skal ødelegge for vår dokumentasjon. Vi går nå til privatadresser for å oppsøke personer direkte og vi ringer .Vi klarer å få kontakt med enkelte i MSHs indre krets. Men det gir få eller ingen resultater. Under en del av besøkene rundt om på kontoradresser har vi truffet andre personer som vi mener vet mye mer enn det de sier. Vi kontakter dem alle i håp om å få innpass.

Det er mye motgang i denne fasen av researchen. Vi sliter med å få dem trygge nok til å gi oss de informasjonene vi er avhengige av. Vi kaster bort mye tid på å lage avtaler og møte opp på steder hvor ingen dukker opp.

Underveis har vi gjort en del opptak til dokumentaren. Vi har fått filmet og dokumentert varesvindel, metoder, selskaper, kreditorer og advokater. Men det viktigste mangler : Hvor jobber de fra nå? Hvor er MSH ? Hvordan få dokumentert svart arbeid, fakturasvindel og ulovlig momsrefusjon?

Og så endelig løsner det. En av de kildene vi har kontaktet opp til flere ganger sier seg til slutt villig til å møte oss. Dette går vi med på. Men hvordan skal vi få dokumentert dette på film? Spørsmålet er om vi skal gjøre opptak av møtet, i så fall skjulte ?

Vi har kort tid på oss før møtet skal finne sted så vi trenger en avgjørelse fra ledelsen raskt.

Personen vi skal møte sier at han har viktig informasjon å gi oss – og at vi skal få svar på alle våre spørsmål. Han sier at han vet alt om MSH og om hva det dette kriminelle nettverket driver med, hvem som er involvert og hvor mye penger det er snakk om. Han skal også fortelle oss om steder MSH har arbeidere og hvordan de vasker penger via falske fakturaer.

Det er åpenbart at dette kan være en utrolig viktig kilde og at det han skal fortelle oss kan være av så avgjørende karakter at vi ønsker å bruke det i programmet. Derfor vurderer vi å møte ham med skjult opptaksutstyr. NRK har strenge prosedyrer for å tillate en slik metodebruk. Vi legger saken frem for ledelsen og sammen kommer vi til at vi ikke tar videoopptak - kun lyd. Vi vil sikre oss informasjonen som kommer frem i samtalen mellom reporter og kilde for å sikre oss viktige detaljer og viktig dokumentasjon. Vi gjør lydopptak

under hele møtet og i den redigerte dokumentaren har vi forvrengt stemmen til kilden. Bildene som dekker lydopptakene er tatt i ettertid og brukt som rekonstruksjon.

Denne kilden ble sammen med tre andre skjulte kilder, veldig viktige i vår avsløring av det kriminelle miljøet. Vi var helt avhengige av den informasjonen vi fikk på denne måten.

Samtidig var det vesentlig for oss å få sjekket ut det de formidlet som fakta. Det var viktig for oss å finne deres motiver og om de eventuelt førte oss bak lyset. Alle de fire var selv involvert i det kriminelle miljøet og var aktive i både tyveri, heleri, faktura- og momssvindel. Derfor foretok vi mange runder med sjekking og dobbeltsjekking. Vi tok kontakt med både offentlige og private instanser, bostyrer, entreprenører, kreditorer og vi sjekket kildenes historier mot hverandre. Vi forsøkte også å avdekke eventuelle løgner ved å utfordre dem under samtalene. Vi klarte også å få informasjonen verifisert av personer som brøt sine arbeidsinstruksjoner da de ga oss bekreftende tilbakemeldinger.

Det vi nå hadde og som vi kunne dokumentere var :

- Fakturasvindel for mange millioner kroner mellom flere bygge- og anleggsselskaper.
- De falske fakturaene brukes også for å heve ulovlig momsrefusjon.
- MSH fabrikkerer falske fakturaer, og tar 20 % i provisjon.
- Stjålne byggevarer og anleggsmaskiner går ut av landet til internasjonale kriminelle nettverk.
- Stjålne byggevarer brukes også som betaling for tjenester.
- Stjålne byggevarer brukes direkte på byggeplassene.
- MSH er hovedmannen. Han har drevet på i over ti år.
- Medlemmene i nettverket føler seg trygge, for politiet er ikke interessert i deres virksomhet.
- De jobber svart hos flere entreprenører – blant dem de største i landet.

Politiet starter etterforskning av MSH.

I mai - etter ca 5 ukers jobbing - får vi vite at politiet likevel starter etterforskning av det kriminelle miljøet i bygg- og anleggsbransjen. Politiet opplyser til oss at de har samlet inn alle anmeldelsene mot selskapene, har hatt møte med Fylkesskattekontoret og at de har gitt denne etterforskningen høyeste prioritet. De sier også at det ikke er politiets ønske nok en gang å bli ”hengt ut av Brennpunkt for manglende etterforskning av kjente konkursryttere”.

På dette tidspunktet var vi ikke ferdige med opptakene til dokumentaren, og det viktigste gjensto. Vi hadde ennå ikke fått lokalisert, konfrontert eller filmet MSH .

Og etter at politiet hadde valgt å etterforske saken, hadde vi dårlig tid.

Spaning.

Ingen av kildene ville fortelle om hvor MSH holdt til .Alle bekreftet at han ikke bodde i Spania nå . Vi fikk vite at han bodde i Oslo – jobbet i Oslo og var aktiv på mange byggeplasser som arbeidsgiver. Vi hadde forsøkt å nå MSH flere ganger via mobiltelefon . Men uten hell. Vi forsøkte å holde diverse byggeplasser under oppsikt, samt hans gamle boligadresse på Majorstua. Men ingenting slo til . Helt til vi en dag fikk tips fra en av våre

kilder om at MSH skulle levere noe på et bestemt sted. Vi blir tipset nøyaktig om dato og klokkeslett.

Vi oppfattet dette som vår gyldne mulighet til å følge etter ham og på den måten finne ut hvor han holder til. Det var nå ganske klart at dette var den eneste måten å få MSH i tale og det er også eneste muligheten til å konfrontere ham med den dokumentasjonen vi har. På grunn av spesielle omstendigheter er det ikke mulig å passe ham opp på det aktuelle stedet han ville dukke opp. Vi måtte derfor følge etter ham for å finne ut hvor han jobber, og så konfrontere ham med kamera.

Vi planlegger i detalj hvordan vi skal klare å følge ham på veien. Vi setter sammen et team av tre biler og tre personer. Vi ser på alle mulige avkjøringer og mener at plasseringen av biler og kommunikasjon oss imellom via mobiltelefon skal kunne dekke hans bevegelser i trafikken.

MSH fører oss til et kontorbygg i Konowsgate i Oslo. Bilen han kjørte var registrert på et helt nyopprettet selskap i Sverige med MSH som en av de ansvarlige.

Dagen etter tropper vi opp med kamera i Konowsgate - i det huset hvor vi tror at han har sitt kontor. Men det viser seg at han ikke bare jobbet der. Det er faktisk her han også bor med sin familie. Da vi skal til å ringe på døren, hører vi at det er barn tilstede. Derfor avbryter vi opptaket umiddelbart.

På flere av dørene i nærheten av MSH sin leilighet, fant vi navn på to selskaper - Scanpool Management as og Rex bygg as. Vi banket på disse og her traff vi en del polakker. På gebrokkent engelsk/norsk får vi navn på de byggeplassene som de jobber på.

MSH arresteres.

Kort etter vårt spaningsopplegg får vi vite at politiet har aksjonert. De har arrestert MSH og han har fått 4 ukers brev og besøksforbud. Politiet foretar full ransaking i Konowsgate. De beslaglegger hauger med dokumenter og kontanter, PCer og MSH sine to biler.

Det var en strek i regningen for vårt arbeid. Arrestasjonen gjør at det nå er helt utelukket å få intervju med MSH. Og etter arrestasjonen av MSH og ransakingen, så merker vi at kildene våre er blitt urolige og redde. Etterhvert blir de "borte". Ingen svarer på telefon og vi finner dem ikke på steder som vi tidligere vet at de har holdt til.

Vi er ikke i mål med dokumentaren på dette tidspunktet. Vi mangler opptak på "kunder" av MSH og eksempler på falske fakturaer brukt av selskaper for å unndra skatt, vaske penger og kreve ulovlig momsrefusjon. Vi gjør nå en grundig research på de to selskapene som vi fant navn på i Konowsgate, nemlig Scanpool Management As og Rex Bygg As. Vi finner dokumenter som viser at to av selskapene til MSH har hatt utstrakt fakturering for utført arbeid hos Scanpool Management. Kontoutskrifter viser også at disse beløpene er på flere hundre tusen kroner – og nøyaktig samme beløp er også tatt ut samme dag som de er kommet inn.

Ved nærmere undersøkelse viser det seg at det Scanpool Management as nylig er begjært konkurs. Vi oppsøker advokaten som har boet. Han har ingen indikasjon på at dette selskapet

har drevet med falske fakturaer eller er knyttet til MSH sitt konglomerat av kriminell virksomhet innen bygg og anlegg.

Vi kontakter derfor alle kreditorer i konkursboet og får adresser til byggeplasser hvor varer er levert. Det viser seg å være de samme stedene som de polske arbeiderne fortalte om da vi oppsøkte kontorene i Konowsgate. Fredrik Ringvold, som i en periode var ansatt som økonomiansvarlig i Scanpool Management, bekrefter også alle våre funn. Via ham får vi mer dokumentasjon på fakturasvindelen og den nære forbindelsen mellom selskapene Scanpool, Rexbygg og MSH. Denne bekreftelsen på hva som hadde foregått i selskapet, var en viktig brikke i dokumentasjonen om lovbrudd som foregikk i dette miljøet.

Vi oppsøker de oppgitte adressene på byggeplasser – og på et av dem får vi intervju med den ene eieren av Scanpool Management og den ansvarlige i Rex bygg, Leszek Majcher.

Etterord

Arbeidet med å avsløre MSH og hans nettverk har vært et meget krevende tålmodighetsarbeid med mye oppsøkende virksomhet i et kriminelt miljø. Dette har i perioder vært ubehagelig og til dels skremmende. Vi måtte etter hvert legge om våre ”sikkerhetsrutiner” – fra å møte kilder alene, til å vite at der var noen i nærheten om en skulle føle seg truet.

Det har vært brukt mye tid på å skape tillit hos kilder. Dette er en psykologisk utfordring og ofte måtte vi ta oss tid til både å tenke ut og øve på forskjellige strategier før intervjuer og kildemøter for å være vel forberedt på eventualiteter.

Under arbeidet vårt måtte vi være kreative i henhold til å få tak i dokumentasjon. Dette førte til mange dilemmaer og diskusjoner om veivalg, adferd og fremgangsmåter. Mange av disse utfordringen både av moralsk, etisk og journalistisk art ble tatt opp i felleskap med redaksjonen. Spesielt gjaldt dette bruk av skjult opptak. Vi hadde som mål å benytte oss minst mulig av slike metoder i denne dokumentaren.

Vi forsøkte å stille høye krav til bildebruken.. Målet var å dokumentere MSH og hans kriminelle nettverk i aktivitet. Derfor var det viktig med så nære og åpne bilder som mulig for å unngå arrangerte bilder/situasjoner.

Etter opptakene og i god tid før programmet ble sendt, tok vi kontakt med de personene som ville bli brukt i programmet. Det var vanskelig å gi MSH tilsvarsrett da han satt på brev og besøkforbud. Men vi tok kontakt med hans forsvarsadvokat og fremla alle detaljer i programmet samt at vi ga ham tilbud om å se programmet før det gikk på luften.

Daglig leder og aksjonær i både Scanpool Mangment as og Rex Bygg as, Leszek Majcher så programmet før det ble sendt.

Konsekvenser :

MSH satt i fem måneder i varetekt med brev og besøkforbud. Pr. i dag er ikke tiltalebeslutningen ferdig. Men politiet opplyser at det i løpet av februar vil bli utferdiget en siktelse med tanke på tilståelsesdom.

Dette fordi MSH har valgt å legge alle kortene på bordet og har samarbeidet med politiet i deres etterforskning.

Politiet opplyser også at det vil bli tatt ut tiltale mot ca 3-4 personer til. Etterforskningen er ikke avsluttet og det er flere personer som fortsatt har status som siktet i saken. Politiet beskriver dette som et stort kriminelt nettverk innen bygg og anlegg med internasjonale forgreininger og med kontakt til harde kriminelle miljøer innen narkotika og MC-miljøet.

MSH bekrefter at det er svindlet for beløp på nærmere 40 millioner. Men politiet mistenker at de reelle beløpene er på over 100 millioner.

Tidligere avdelingsleder for Finans og Miljø ved Oslo politikammer, Merete Haugli , bekrefter at det var Brennpunkts jobbing med saken som førte til at Politiet prioriterte å sette i gang full etterforskning av MSH og hans menn..

Oslo 25.01.06
Renie K. Thorleifsson
Programansvarlig